

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 25707

гр. София, 29.07.2025 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав, в
закрито заседание на 29.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

като разглежда дело номер **8051** по описа за **2023** година докладвано от съдията,
и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 248, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК.

С молба от 26.06.2025г. ищците ЕАЗИПА и К. И. И. са поискали да се измени постановеното по делото решение в частта за разноските като се отмени осъдителния диспозитив за заплащане на Министерство на културата адвокатско възнаграждение. Твърденията са обосновани с § 6 от ПЗР към ЗИДЗОДОВ /ДВ бр. 94 от 2019г /, като ответникът нямал право на разноски.

Ответникът по молбата Министерство на културата изразява становище за неоснователност на искането.

Настоящият съдебен състав, намира, че молбата е подадена от надлежна страна в срока по чл. 248, ал. 1 от ГПК, поради което е допустима

С постановеното по делото решение на осн чл. 10 ал. 4 ЗОДОВ на ответника Министерство на културата са присъдени разноски за адвокатско възнаграждение.

Процесната ИМ въз основа на която е образувано делото е депозирана на 1.02.2016г.

Според чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ (Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Тази норма обаче, съгласно разпоредбата на § 6 от ПЗР на ЗОДОВ (бр. 94 от 29.11.2019 г.), се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила. Законодателните промени в чл. 10 от ЗОДОВ, действат занапред, на основание § 6, ал. 1 от ПЗР на ЗОДОВ.

Съдът е запознат с противоречивата практика на ВАС дали в случаи като процесния на ответника се дължи адв възнаграждение, като застъпва становището, че по отношение на заварените иски молби новия чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ няма приложение. Неприклучилите до влизането в сила на този закон производства се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последващо въззивно или касационно обжалване. В

случая е налице "неприключило производство" по смисъла на § 6 ПЗР на ЗОДОВ, като исковата молба е подадена през 2016г, при което ответникът Министерство на културата няма право на разноски за адвокатско възнаграждение

Липсата на нормативна уредба относно присъждане на адвокатско възнаграждение в ЗОДОВ до последното му изменение не означава празнота на закона, поради което ГПК не се прилага субсидиарно. /виж О № 6899 ОТ 23.06.2023 Г. ПО АДМ. Д. № 4037/2023 Г., III ОТД. НА ВАС, О № 7568 ОТ 10.07.2023 Г. ПО АДМ. Д. № 416/2022 Г., III ОТД. НА ВАС, О № 8206 ОТ 28.09.2022 Г. ПО АДМ. Д. № 7870/2022 Г., III ОТД. НА ВАС, О № 11413 ОТ 12.12.2022 Г. ПО АДМ. Д. № 2979/2022 Г., III ОТД. НА ВАС и др/

Също така, съгласно чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ, при отхвърляне на иска разноските по производството се заплащат от ищеца. Съгласно чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, в редакцията на текста, отпреди изменението обн. в ДВ, бр. 94/29.11.2019 г., ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

Видно от съдържанието на двете разпоредби, законодателят е направил изрично разграничение на обхвата на задължението за разноски на ищеца и на ответника: 1. при отхвърляне изцяло на иска; 2. при оттегляне и отказ от иска и 3. при уважаването на иска.

В първите две хипотези (отхвърляне на иска, оттеглянето му и при отказ) законодателят е включил в обхвата на дължимите от ищеца разноски само разноските по производството. В третата хипотеза (при уважаване на иска) е включил разноските по производството, таксите и възнаграждението за един адвокат, ако ищецът е имал такъв.

Под "разноски" в съдебното производство законодателят, с оглед на съдържанието на основната разпоредба - чл. 78, ал. 1 ГПК, разбира разноски за такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат.

Разноските за такси са за държавните такси, дължими на основание чл. 4, б. "а" и "б" от Закона за държавните такси (ЗДТ) във вр. с чл. 73, ал. 3 ГПК и чл. 9а, ал. 2 ЗОДОВ и те са определени по размер в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието и Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК, както и за други дължими такси (например таксата на основание чл. 9, ал. 2 от Закона за Държавен вестник).

Разноските по производството включват разноски, извършени от страната, във връзка с определени процесуални действия: депозит за призоваване на свидетел, възнаграждение за вещо лице, разходи за извършване на оглед.

Възнаграждението за един адвокат представлява платеното възнаграждение на ползвания от страната адвокат- чл. 36 за Закон за адвокатурата.

Дължимостта на всеки един от елементите на общото понятие "разноски" в хипотезата на чл. 10, ал. 2 и 3 ЗОДОВ е изрично определено с оглед на изхода от спора. Законодателят е направил изрично разграничение на обема на задължението за разноски в алинея 2 - при отхвърляне и оттегляне или отказ изцяло от иска, и в алинея 3 - при уважаване на иска. Няма законово основание разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ да се тълкува разширително, най-малкото защото създава финансово задължение за ищеца, за да се приеме, че под употребения израз "разноски по производството" законодателят разбира съвкупността от разноски, съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК - такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат.

Ако законодателят е искал да включи в хипотезата на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ не само разноските по производството, а и таксите, и възнаграждението за един адвокат той би употребил точно

утвърдените в законодателството правни понятия в съответствие с чл. 37, ал. 1 и 2 от Указ 833 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове.

Липсата на изрична разпоредба, която да определя за процесната алинея съдържание на понятието "разноски по производството" по начин различен от този, употребен в алинея 3 на чл. 10 ЗОДОВ и в чл. 78, ал. 1 ГПК, ясно установява волята на законодателя в хипотезата на алинея 2 на чл. 10 ЗОДОВ дължими от страна на ищеца да бъдат само направените от съда и страните разноски по производството, но не и таксите и възнаграждението за един адвокат. С това, законодателят изпълнява посочената в т. 59 от решението С. срещу България необходимост съдебните разноски по дела за отговорността на държавата да бъдат "под специален режим, с цел да се гарантира ефективно на заинтересованите, достъп до въпросната процедура". / Виж О № 5450 ОТ 07.06.2022 Г. ПО АДМ. Д. № 4920/2022 Г., III ОТД. НА ВАС/

С оглед горното, следва да се измени решението в частта за разноските, като бъде отменено в частта с която ищите са осъдени да заплатят на Министерство на културата адв. възнаграждение.

С оглед горното, съдът

О П Р Е Д Е Л И:

ИЗМЕНЯ решение № 19338 от 5.06.2025г като:

ОТМЕНЯ решение № 19338 от 5.06.2025г в ЧАСТТА с която ЕАЗИПА и К. И. И. са осъдени да заплатят на Министерство на културата разноски в размер на 300 000 лв представляващи адвокатско възнаграждение на осн чл. 10 ал.4 ЗОДОВ.

Определението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му /чл.248 ал.3 изр.2 ГПК/.

Съдия: